

PC-13670/NHH

B-2111

HISTORY OF INDIA 1707-1950

(Semester-III)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B carrying 12 marks each and the entire Section C carrying 27 marks.

SECTION—A

- I. Give an account of the decline of the Mughal Empire in 18th Century. 12
- II. Describe the battle of Buxar. 12
- III. Critically discuss on the nature of uprising of 1857. 12
- IV. Give a brief account of Arya Samaj movement. 12

SECTION—B

- V. Discuss the Land Revenue system during British Rule in India. 12

- VI. Discuss the achievements of moderate nationalists and attitude of the government towards their movement. 12
- VII. Discuss the circumstances leading to the Jallianwala Bagh massacre. 12
- VIII. What do you know about the integration of the princely states of India? 12

SECTION—C

(Compulsory Question)

- IX. (a) Short answer type questions :

1. Who was Mir Zafar?
2. Two features of Permanent settlement.
3. Tantia Tope.
4. Chief Khalsa Diwan.
5. Mahalwari settlement.
6. Who was Baba Gurdit Singh?
7. Gandhi-Irvin Pact.
8. Sardar Patel. 8×2=16

- (b) Map Question :

Show the places of British India in 1805 on the map of India with explanatory note.

OR

Show the places of British India in 1856 on the map of India with explanatory note. 7+4=11

(For Blind Candidates in lieu of Map)

Write short notes on any *two* :

1. Five Mahayajnas.
2. Bahiskrit Hitkari Sabha.
3. Bal, Lal and Pal.
4. Fundamental duties in Indian Constitution.

$5\frac{1}{2} \times 2 = 11$

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ 27 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. 18ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪਤਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ।
12
- II. ਬਕਸਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 12
- III. 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸਵਰੂਪ ਉਪਰ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12
- IV. ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ। 12

ਭਾਗ—B

- V. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭੂਮੀ ਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12
- VI. ਉਦਾਰਪੰਥੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ? 12
- VII. ਜਲਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਘਟਨਾ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 12

VIII. ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

12

ਭਾਗ—C

(ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

IX. (a) ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਮੀਰ ਜਾਫਰ ਕੌਣ ਸੀ?
2. ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
3. ਤਾਤੀਆਂ ਟੋਪੇ।
4. ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ।
5. ਮਹਲਵਾੜੀ ਵਿਵਸਥਾ।
6. ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਕੌਣ ਸੀ?
7. ਗਾਂਧੀ-ਇਰਵਿਨ ਸਮਝੌਤਾ।
8. ਸਰਦਾਰ ਪਟੇਲ। 8×2=16

(b) ਨਕਸ਼ਾ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਰ 1805 ਈ. ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਨੋਟ ਦਿਓ।

ਜਾਂ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਰ 1856 ਈ. ਦੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੇ
ਸਥਾਨ ਦਿਖਾਓ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਨੋਟ ਦਿਓ।

10+6=16

(ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ
ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)

ਕਿਸੇ ਦੋ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

1. ਪੰਜ ਮਹਾਂਯੋਗ।
2. ਬਹਿਸਕ੍ਰਿਤ ਹਿਤਕਾਰੀ ਸਭਾ।
3. ਬਾਲ, ਲਾਲ ਅਤੇ ਪਾਲ।
4. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਮੌਲਿਕ ਕਰਤੱਵ।

5½×2=11